

13.02.2023

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**13 Şubat 2023
Pazartesi**

13.02.2023

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

13 Şubat 2023 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ

— Olağanüstü Hal Kapsamında Sağlık Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 121)

YÖNETMELİK

— Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

Yetiştirici, destek ödemelerine öncelik istiyor

Deprem bölgesindeki küçükbaş hayvan yetiştiricileri öncelikle çardır ve yeme ihtiyaç duyuyor. Bakanlıktan destek alan 35 bin yetiştirici, ödemelerin de en kısa sürede gerçekleştirilmesini bekliyor.

Mehmet Hanifi GÜLEL/ İSTANBUL

Kahramanmaraş merkezli depremlerde etkilenen 10 il, Türkiye'nin küçükbaş hayvan varlığının beşte birini barındırıyor. Bölgedeki toplam küçükbaş hayvan varlığının 11 milyon civarında olduğunu kaydeden Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, "Türkiye genelinde 57,5 milyon olan küçükbaş hayvanlarımızın yüzde 20'si bu illerde. Diğer bir ifadeyle küçükbaş hayvan varlığımızın beşte biri felaket bölgesinde bulunuyor" dedi.

Çelik, kurtarma çalışmalarının daha çok şehir merkezlerinde sürdüğünü ancak küçükbaş hayvan yetiştiricilerin bulunduğu kırsal alanlarda da büyük tahribat olduğunu düşündüklerini ifade etti. Çelik, "Bu 10 ilimizde anaç koyun keçi desteklerinden faydalanan 35 bin civarında yetiştiricimiz mevcut. Türkiye genelinde destekten faydalanan yetiştirici sayısı 213 bin. Bölgedeki 35 bin yetiştiricimiz aileleriyle beraber düşünersek yaklaşık 200 bin civarında küçükbaş hayvan yetiştiricisinin depremde direkt etkilendiğini söyleyebiliriz" diye konuştu.

Yem ihtiyacı çok yüksek

Depremde yıkılan hayvan barınakları nedeniyle açıkta kalan hayvanlar için Tarım ve Orman Bakanlığının bölgeye çadır gönderdiğini aktaran Çelik, "Çadır sevkiyatı artarak sürüyor. Bu kış şartları altında hayvanların büyük bir kısmı kapalı ortamlarda olduğundan yem ihtiyaçları da had safhada. Ağıl veya ahırları yıkılmış olan yetiştiricilerimiz için en acil ihtiyaç çadır ve yem" ifadelerini kullandı. Yine bu 10 ilde

anaç koyun keçi desteklerinden faydalanan 35 bin yetiştiriciye destekleme ödemelerinin de en kısa zamanda yapılmasını talep eden Çelik, "Başta Cumhurbaşkanımız olmak üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığımızdan bu ödemelerin bir an önce yapılmasını talep ediyoruz. Bu taleplerimiz şu an için en acil olan talepler. Diğer yandan bazı birliklerimiz yem yüklü TIR'ları bölgeye ulaştırmaya başladı. Biz ayrıca 10 il dışında kalan ve çevre illerdeki yem fabrikalarının da seferberlik halinde bölgedeki yetiştiricilere ücretsiz yem yardımı yapmalarını istiyoruz. Yaralarımızı hep birlikte saracağımız gündür. Onun için neyimiz varsa her şeyimizi seferber etmek mecburiyetindeyiz. Nitekim şu an itibariyle insanlarımızın yardım çabaları acımızı bir nebze olsun dindirmekte" şeklinde konuştu.

Yem sektörü bakanlık ile koordineli yardım yapıyor

Türkiye'deki yem fabrikaları olarak Tarım ve Orman Bakanlığı'nın koordinasyonu ile Kahramanmaraş, Adıyaman, Hatay, Malatya ve Diyarbakır'da bakanlığın gösterdiği noktalara yem gönderimi yaptıklarını kaydeden Türkiye Yem Sanayicileri Birliği (TÜRKİYEM-BİR) Başkanı Ülkü Karakuş, "Bunlar hep gönüllülük esasına dayalı yardımlar. Biz 4 gündür sevkiyat yapıyoruz, bize yem boşaltma yerleri gösterdiler ve irtibat kurulacak kişilerin bilgisini verdiler. Biz onlara telefon açıyoruz, plakayı, tonajı veriyoruz. Bölgeye besi, süt ve toklu yemleri gönderiyoruz" dedi.

Bakanlık zarar tespit çalışmalarına başladı

Tarım ve Orman Bakanlığı, "asrın felaketi" olarak tanımlanan Kahramanmaraş merkezli 10 ili etkileyen depremin hemen ardından oluşturduğu ekiplerle sahada zarar tespit çalışmalarına başladı. Tarım ve Orman il müdürlükleri bünyesinde bulunan Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) kapsamındaki, 852'si veteriner hekim, 470'i mühendis olmak üzere 1322 personelden oluşan ekip, zarar tespiti yaparak çiftçilerin sorunlarını çözmek için ilk günden itibaren bölgeye intikal etti. Depremin etkili olduğu 10 ilden gelen talepler doğrultusunda harekete geçen ekipler, çiftçiler tarafından karşılanması mümkün olmayan çadır ve yem ihtiyacına yönelik tespitler yaptı. Bu kapsamda ilk etapta 4 bin hayvan çadırı ihtiyacının karşılanması için harekete geçilerek bölgeye çadır sevkiyatına başlandı. Hayvan çadırlarının, Bakanlık ekiplerince tespiti yapılan yerlerde kurulmasına başlandı. Deprem bölgesinde yaşayan çiftçilerin acil ihtiyaçları arasında yer alan hayvan yeminin temini noktasında da ilk günden itibaren tespit ve dağıtım çalışmaları yapıldı. Bölgedeki Tarım ve Orman Bakanlığı ekipleri, tespitler kapsamında hayvan başına 10 günlük yem ihtiyacını karşılayacak miktarda hayvan yemini dağıtmaya başladı. Bölgeye gönderilen hayvan yemi miktarı, 1716 tonu aştı. Süt toplama ve kesilmesi gereken hayvanların satın alınması işlemi de Et ve Süt Kurumunca (ESK) koordine edildi. Bugüne kadar toplanan süt miktarı 1164 ton oldu. Bölgeye hayvanlar için ilk etapta 750 çadır gönderildiğini, bu sayının 4 bine çıkartılacağını belirten Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı İbrahim Yumaklı, "4 bin çadırdan 2 bini, 50 metrekare büyüklüğünde olacak. Bunların her biri 18 büyükbaş, 32 küçükbaş kapasitelidir. Kalan 2 bin çadır ise 24 metrekare kapasiteli ve 9 büyükbaş, 16 küçükbaş alabiliyor" ifadelerini kullandı.

Kırsal kalkınma yatırımları başvuru süresi uzatıldı

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı (KKYDP) 2022-2023 Dönemi Ekonomik Yatırımlar başvuru süresi, Kahramanmaraş merkezli depremler nedeniyle uzatıldı.

Tarım ve Orman Bakanlığı, Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı'na (KKYDP) başvuru süresinin uzatıldığını duyurdu.

Konuya ilişkin bakanlıktan yapılan açıklamaya göre KKYDP, kırsaldaki üretici gelirlerini artırmak ve çeşitlendirmek amacıyla 2006 yılından beri yürütülüyor.

Program kapsamında, teknoloji içeren, tarıma dayalı küçük ve orta ölçekli sanayinin gelişmesini ve yaygınlaştırılmasını esas alan projeler destekleniyor.

Program için daha önce 10 Şubat olarak açıklanan son başvuru tarihi, Kahramanmaraş merkezli depremler nedeniyle uzatıldı.

Başvuru süresi, depremde etkilenen Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa'da 8 Mayıs, diğer illerde ise 28 Şubat 2023'te sona erecek.

TÜRKONFED: Depremi mali hasarı 84 milyar doları aşabilir

TÜRKONFED'in hazırladığı deprem raporuna göre, Kahramanmaraş depremlerinin mali hasarı 84 milyar doları aşabilir. Can kaybı ise 72 binin üzerine çıkabilir.

Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED) Kahramanmaraş merkezli depremlerin Türkiye ekonomisi için 84 milyar doları aşan bir mali hasar yaratabileceğini bildirdi.

TÜRKONFED'in "2023 Kahramanmaraş Depremi Afet Durum Raporu" başlıklı raporunda 1999 yılında yaşanan Marmara depreminin verileri esas alınarak can kaybı ve mali hasara yönelik öngörüler hazırlandı.

Raporda; Kahramanmaraş depremlerinin 72 bin 663 can kaybı ve 84,1 milyar dolar mali hasara neden olacağı öngörüldü.

Öngörülen bu mali hasarın 70,75 milyar dolarının konut zararı, 10,4 milyar dolarının milli gelir kaybı ve 2,91 milyar dolarının işgücü kaybı olacağı tahmin edildi.

Georgieva: Önceliğimiz enflasyonla mücadele

Uluslararası Para Fonu (IMF) Başkanı Kristalina Georgieva, büyüme rakamlarında düşüş beklediklerini belirterek, 2023 yılında da enflasyonla mücadeleye öncelik verileceğini açıkladı.

Birleşik Arap Emirlikleri'nin (BAE) Dubai şehrinde düzenlenen 7. Arap Mali Forumu'nda konuşan Georgieva, "Küresel büyüme geçen yıl yüzde 3,4 oranında gerçekleşti." dedi.

Dünya çapında büyüme rakamlarında düşüş beklediklerini kaydeden Georgieva, "Büyüme rakamlarının bu yıl yüzde 2,9 ve gelecek yıl yüzde 3,1 olmasını bekliyoruz." diye konuştu.

Georgieva, "İki hafta önce açıkladığımız son tahmin, ekim ayına göre daha iyi olsa da büyüme rakamlarında düşüş bekleniyor. 2023'te enflasyonla mücadeleye öncelik verilmeye devam edilecek." ifadelerini kullandı.

Küresel enflasyon oranında düşüş beklediklerini söyleyen Georgieva, "2022'de yüzde 8,8 oranındaki enflasyonun bu yıl yüzde 6,6'ya düşmesini ve 2024'te yüzde 4,3 olmasını öngörüyoruz." şeklinde konuştu.

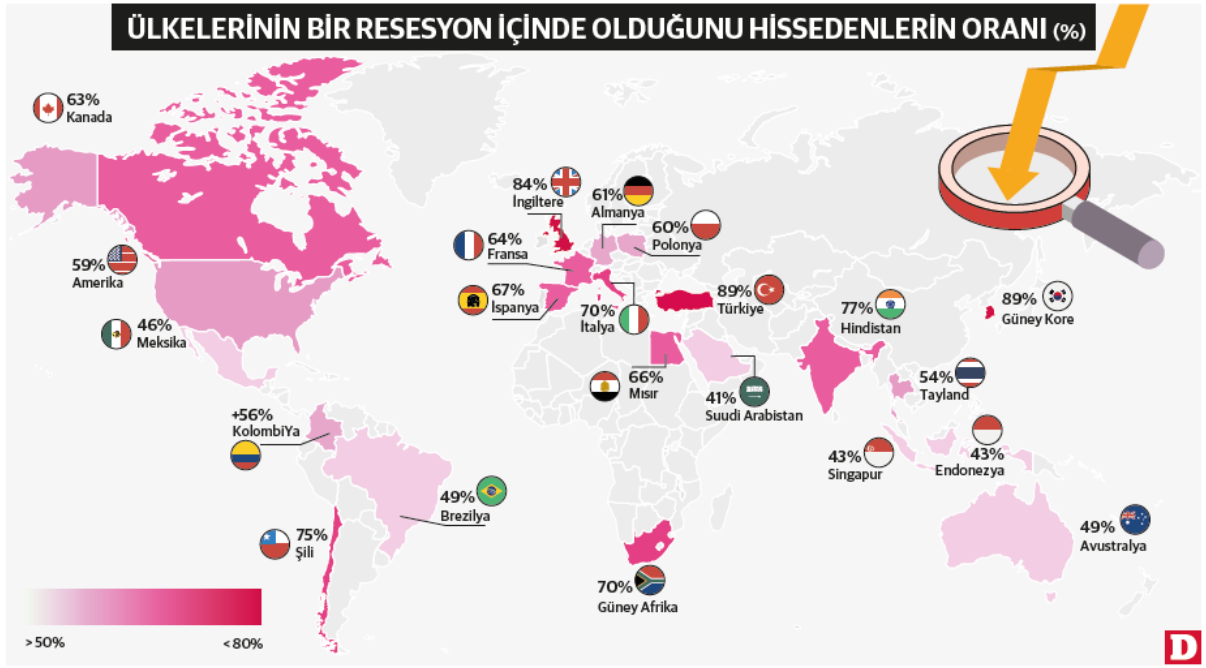
Tüketici finansal baskı altında: Türkiye’de tüketicinin %89’u ‘resesyon’ hissi yaşıyor

Nielsen Global, 2023 yılında tüketicilerin nasıl davranacaklarını öngörmeyi hedefleyen bir araştırma yaptı. Araştırmaya göre tüm dünyada tüketiciler bir resesyonun içinde olduğu hissini yaşıyor; oran en yüksek yüzde 89 ile Türkiye’de...

Özlem ERMİŞ BEYHAN

Önce pandemi, ardından savaş ve enflasyon fırtınası sonrası gelen 2023, resesyon endişeleri ile başladı ve tüm şirketler tüketicinin önümüzdeki dönemdeki kodlarını çözmeye çalışıyor. Nielsen’in yaptığı son global araştırmaya göre tüketicilerin önemli bir bölümü ülkelerinin resesyonda olduğunu hissediyor. Tüm tüketim kararlarını etkileyen bu duygu en yoğun Türkiye’de yaşanıyor. Türkiye’de tüketicilerin yüzde 89’u, ‘ülkem resesyonda gibi hissediyorum’ dedi. Bu oran İngiltere’de yüzde 84, Hindistan’da yüzde 77, Fransa’da yüzde 64, Meksika’da yüzde 46.

Tüketici finansal baskı altında

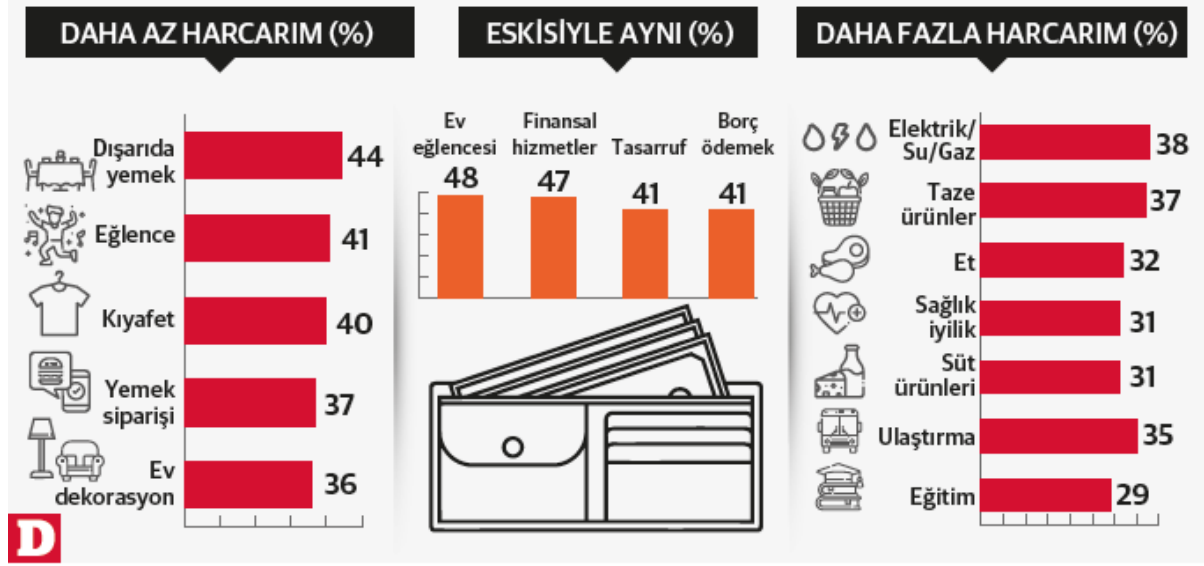
Nielsen Global'in yaptığı tüketici araştırması için 23 ülkede 26 bin kişi ile Ocak 2023'te görüşüldü. Araştırmaya göre geçen yıla oranla finansal pozisyonunun daha kötü olduğunu söyleyenlerin oranı dünya ortalamasında yüzde 39. Tüketiciler, kendilerini finansal bir baskı altında hissediyor. Türkiye burada da ön sıralarda. Türk tüketicilerin yüzde 57'si finansal olarak geçen yıldan daha kötü durumda olduğunu ortaya koydu. Bu oran Çin'de sadece yüzde 16, ABD'de yüzde 40, İtalya'da yüzde 36, Almanya'da yüzde 59, Kolombiya'da yüzde 21. Türkiye'de tüketicilerin yüzde 19'u geçen yıla göre finansal durumunun daha iyi olduğunu belirtirken, yüzde 25'i ise aynı durumda olduğunu belirtti.

Atıştırmalıklarda büyüme süreci

Evde geçirilen sürenin artması tüm tüketim tercihlerinde etkisini gösteriyor. Globalde 2023'te tüketicilerin en fazla harcama artışı yapmayı beklediği alan gaz, elektrik ve su faturaları olarak öne çıkıyor. Onu market alışverişi ve eğitim izliyor. Araştırma globalde 2023'te ortalamanın üzerinde büyümesi beklenen alanlara da ışık tutuyor. En hızlı büyüme beklenen kategori yüzde 11.2 ile evcil hayvan bakımı. Onu atıştırmalık ürünler izliyor: Yüzde 10.8.

RESESYONDA CÜZDANDA NELER DEĞİŞİYOR?

(2023'te tüketicilerin harcama niyetleri)

Tüketici zamlarla nasıl mücadele ediyor?

Araştırma tüm dünyada tüketicilerin tasarruf için yol arayışında olduğunu ortaya koydu. En çok tercih edilen formül yüzde 35 ile daha ucuz ürün satan noktalardan alışveriş olarak öne çıktı. Onu yüzde 27 ile büyük miktarda alışveriş/stoklama ve yüzde 25 ile sadakat puanı veren yerlerden alışveriş izledi. Yüzde 20 ile bir diğer formül, alışverişte ürünleri ihtiyaç düzeyine göre sıralayarak önceliklendirmek oldu. Daha küçük miktarda ürün almak da tüketicilerin uyguladığı bir diğer formül.

Acı bilanço: Can kaybı 29 bin 605

Türkiye, yüzyılın felaketi olarak adlandırılan Kahramanmaraş merkezli iki büyük depremin acısını yaşıyor. Arama kurtarma çalışmalarının 7. gününde 10 ilde toplam can kaybı 29 bin 605'e yükseldi. Yaralı sayısı 80 bin 278. Enkaz altında kalanların sayısına ilişkin henüz bir açıklama yapılmadı.

Kahramanmaraş merkezli depremlerde can kaybı 29 bin 605 kişiye çıktı. Yaralı sayısı 80 bin 278 oldu. Deprem bölgesindeki 147 bin 934 afetzede başka illere tahliye edildi. Kahramanmaraş'ın Pazarcık ve Elbistan ilçeleri merkezli depremlerin ardından 1891 artçı deprem meydana geldi.

Bölgede AFAD, PAK, JAK, JÖAK, DİSAK, Sahil Güvenlik, DAK, Güven, İtfaiye, Tahlisiye, MEB, STK'ler ve uluslararası ekiplerden 31 bin 832 arama kurtarma personeli görev yapıyor.

Diğer ülkelerden gelen arama kurtarma personelinin sayısı ise 8 bin 294 olarak kayıtlara geçti.

AFAD, emniyet, jandarma, MSB, UMKE, ambulans ekipleri, gönüllüler, yerel güvenlik ve yerel destek ekiplerinden görevlendirilen saha personeli ile beraber bölgede görev yapan personelin sayısı 166 bin 95'e ulaştı.

Afet bölgesine başta ekskavatör, çekici, vinç, dozer, kamyon, arazöz, treyler, greyder, vidanjör ve benzeri iş makineleri olmak üzere 12 bin 76 araç sevk edildi.

70 yaşındaki kadın 122 saat sonra kurtarıldı

Onikişubat ilçesi Azerbaycan Bulvarı Aydın Apartmanı'ndaki enkazda arama kurtarma çalışması sürdüren Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü Arama Kurtarma Ekibi (CEKUT) ve PAK ekipleri, 70 yaşındaki Menekşe Tabak ile temas kurdu. Yoğun çalışmalar sonunda Tabak, depremde yaklaşık 122 saat sonra kurtarıldı. Tabak, ambulansla hastaneye götürüldü

Soruşturma başlatıldı

Kahramanmaraş Cumhuriyet Başsavcılığı, kentte yıkılan binalarla ilgili soruşturma işlemlerine başladığını bildirdi. Kahramanmaraş Cumhuriyet Başsavcılığınca yapılan açıklamada, deprem bölgelerinde yıkılan binalarla ilgili derhal ve gecikmeksizin soruşturma işlemleri başlatıldığı, bu kapsamda teknik bilirkişi heyetlerinin görevlendirildiği belirtildi. Açıklamada, şu ifadeler yer aldı:

"Numune alma ve bizzat alanda çalışmalara başlanılmıştır. Binaların yapımını üstlenen ve sonradan binalarda imara aykırı şekilde değişiklik yaparak yıkılmasına neden olan sorumlu kişilerin tespiti konusunda ilgili kurumlarla yazışmalar yapılmıştır. Bu kişiler yönünden gerekli tedbir durumları değerlendirilmekte, soruşturma konunun hassasiyeti de gözetilerek titizlikle ve tüm detaylarıyla sürdürülmektedir."

Adıyaman Cumhuriyet Başsavcılığı da soruşturma başlattı. Başsavcılıktan yapılan açıklamada, "Binaların yapımını üstlenen ve sonradan binalarda imara aykırı şekilde değişiklik yaparak yıkılmasına neden olan sorumlu kişilerin tespiti konusunda ilgili kurumlarla yazışmalar yapılmıştır. Bu kişiler yönünden gerekli tedbir durumları değerlendirilmekte, soruşturma konunun hassasiyeti de gözetilerek titizlikle ve tüm detaylarıyla sürdürülmektedir." ifadelerine yer verildi.

TSK "hava köprüsü"yle 3 bin 558 sorti yapıldı

Hava Kuvvetleri, Kara Kuvvetleri, Sahil Güvenlik ve Jandarma Genel Komutanlığına bağlı hava araçlarıyla bölgeye personel ve malzeme sevkiyatı için kurulan "hava köprüsü"yle 3 bin 558 sorti yapıldı. Bölgeye personel, malzeme sevkiyatı ve tahliye amacıyla Deniz Kuvvetleri Komutanlığınca 24, Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından 2 olmak üzere 26 gemi görevlendirildi.

Depremden yoğun şekilde etkilenen 10 şehre AFAD, Aile ve Sosyal Hizmetler ile Gençlik ve Spor Bakanlıkları ve Kızılay tarafından 170 bin 902 çadır ve 1 milyon 507 bin 494 battaniye sevk edildi, 102 bin 274 aile yaşam çadırının kurulumu tamamlandı.

Afet psikososyal destek grubu kapsamında, 4 mobil sosyal hizmet merkezi, Kahramanmaraş, Hatay, Osmaniye ve Malatya'da görevlendirildi, bölgeye 1645 personel ve 164 araç sevk edildi. Deprem bölgesinde 99 bin 916, deprem bölgesi dışında 10 bin 734 olmak üzere 110 bin 650 kişiye psikososyal destek verildi.

“Açığa çıkan enerji 500 atom bombasının yarattığı etkiye sahip”

AFAD Deprem ve Risk Azaltma Genel Müdürü Tatar, 7,7 büyüklüğündeki depremin açığa çıkardığı enerjinin 500 atom bombasının yarattığı etkiye, enerjiye sahip olduğunu söyledi.

AFAD Deprem ve Risk Azaltma Genel Müdürü Orhan Tatar, deprem sonrası volkanik hareketlilik iddiasına ilişkin yaptığı açıklamada, "Gözlemlerimiz, bölgede herhangi bir lav akması, volkanik kül, petrol veya gaz çıkışı olmadığı yönündedir. Gözlemlerimiz, olayın depremle fitillenen ve depremler sonrası çok sık gördüğümüz basit bir kütle hareketinden öte bir şey değil." ifadelerini kullandı.

Orhan, açıklamasında, şunlar kaydetti: “7,7 büyüklüğündeki ilk depremin etkili olduğu süre 65, ikinci depremin etkili olduğu süre 45 saniye. İki depremle bölge yaklaşık 2 dakika boyunca çok ciddi şekilde sarsıldı. 7,7 büyüklüğündeki depremin açığa çıkardığı enerji 500 atom bombasının yarattığı etkiye, enerjiye sahip.”

Bakan Soylu: Elinizde ne kadar malzeme varsa gönderin

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, deprem bölgesine yardımların devam etmesi gerektiğini belirterek, “‘Deniyor ki artık malzeme göndermeyin.’ Aziz milletimize de ifade etmek istiyorum. Elinizde ne kadar malzeme varsa gönderin çünkü burada milyonlarca insan var bu bölgede ve her birinin aşı ihtiyacı var.” diye konuştu.

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Kahramanmaraş merkezli depremlere ilişkin, Kahramanmaraş Afet Koordinasyon Merkezi'nde açıklamalarda bulundu.

Afet koordinasyon masasının etrafında 25 çalışma grubunun bulunduğunu dile getiren Soylu, "AFAD'ın toplam personel sayısı 7 bin 300'dür. Takdir edilir ki 7 bin 300 personelle Türkiye'deki bu büyük afeti veya herhangi bir afeti yönetebilmek mümkün değildir. AFAD, bir koordinasyon kurumudur. Baştan itibaren de bunu ortaya koyuyoruz ve 25 çalışma grubunun her birinin arama kurtarmadan beslenmeye, haberleşmeye, barınmaya, sağlığa kadar birçok paydaşı var." ifadelerini kullandı.

Bakan Soylu, şu anda sahada yaklaşık 300 bine yakın çalışanın bulunduğunu belirterek, herkesin büyük bir seferberlik halinde olduğunu vurguladı.

Devlet ve sivil toplumun bütün kitleleriyle AFAD koordinasyonunda hep beraber çalıştığına dikkati çeken Soylu, "Ama birtakım değerlendirmeler yapılıyor. AFAD nerede? AFAD sağlıklı. Bu, bir koordinasyon. Herkes kendi işini yapıyor. AFAD nerede? Arama kurtarmada, poliste, jandarmada, güvenlikte veya Mehmetçik'te.

AFAD nerede? Kamyonda. Her birinde ortaya çıkan bir çalışmayı devletin kendi koyduğu bir kural çerçevesinde yönetmektedir." dedi.

Bakan Soylu, 40'ın üzerinde vali, 150'nin üzerinde kaymakam, onlarca genel müdür, her bölgede 5-6 bakan yardımcısı ve bazı yerlerde de birkaç bakanın bölgede olduğunu anlatarak, "Kahramanmaraş'ta geldiğimizden itibaren 4 bin 490 enkazda arama kurtarma yapıldı. 308 enkazda arama kurtarma devam etmektedir." dedi.

Afşin, Andırın, Ekinözü, Çağlayancerit'te arama kurtarma çalışmalarının tamamlandığını belirten Soylu, "Elbistan'da 318 enkazdan 9 enkaz kaldı, onlarda da arama kurtarma yarın itibarıyla sona erecek. Göksun'da arama kurtarma bitti. Nurhak'ta 299 binadan bir tek binada arama kurtarma devam ediyor. Pazarcık'ta arama kurtarma bitti ve Türkoğlu'nda arama kurtarma bitti. İki merkez ilçemizde arama kurtarma çalışmaları devam etmektedir. Burada toplam 4 bin 895 arama kurtarma, 1452 iş makinesi, 447 ekip ile şu anda arama kurtarma sürmektedir." diye konuştu.

“Ulaşmadığımız köy söz konusu değil”

Bakan Soylu, Kahramanmaraş'a bugüne kadar 1113 tırın geldiğini söyledi. “Birinci gün buradaydık, sabah 09.00 itibarıyla, 04.00'te oldu deprem.” diyen Soylu, şunları kaydetti: “Ertesi sabah yollar, havalimanı kapalı olduğu için, doğal gaz olmadığı, ekmek fırınları çalışmadığı için vatandaşımızın ihtiyacını karşılamak durumundaydık ve buradaki tüm marketleri polis marifetiyle açtık. Ve iki üç polisi orada görevlendirerek birer poşetle beraber verdik marketlerin içindeki malzemeleri vatandaşımıza, sıraya girdiler. Hepsinin videosu da var. Hepsine verdik ve olağanüstü bir durum olduğu için bu olağanüstü durumun ihtiyacını böylece o gün için karşıladık ve ondan sonra bütün malzemeler geldi.”

Yardımların devam etmesi gerektiğinin altını çizen Soylu, sözlerini şöyle sürdürdü: “Deniyor ki artık malzeme göndermeyin.’ Aziz milletimize de ifade etmek istiyorum. Elinizde ne kadar malzeme varsa gönderin çünkü burada milyonlarca insan var bu bölgede ve her birinin aşı ihtiyacı var. Aşevleri çalışıyor. Aşevlerine malzeme bulmakta yarın öbür gün zorlanacağız yani biz sahadayız. Ne olduğunu görüyoruz. Hangi ihtiyacı olduğunu da değerlendiriyoruz. Ve ilk malzeme geldi, önce depolara aldık. Ardından ilçelere gönderdik. Ardından mahallelere sevk ettik. Ardından da köylere gönderdik. Ve şu ana kadar Kahramanmaraş'ta havadan ve karadan ulaşmadığımız köy söz konusu değil. Ve en son dünden itibaren 30 ekip, sağlık araçları köylere gitmektedir. Yardım götüren özellikle vatandaşlarımızı köylere yönlendiriyoruz. Yaklaşık 100'ün üzerinde off-road araçları var. Onlarla beraber bütün köylere Kahramanmaraş'ta malzeme dağıtıyoruz. Bunu bir Kahramanmaraş ölçeğinde söylüyorum. Aslında bütün her yerde aynı işlem bir şekilde devam etmektedir. Burada mümkün olduğu ölçüler içerisinde iaşenin aksamaması lazım. Evet, iki üç gün gelmedikten sonra malzeme, aziz milletimizin yüce gönüllülüğüyle birlikte ve yardımseverlik duygusuyla, kadirşinaslığıyla birlikte bütün bölgeye

malzeme aktı. Ve bir anda pik noktasına ulaştı. Elbette ki birtakım sıkıntılar söz konusu olabilirdi. Yani tırlar bazen beklediler ama şu anda bizim bekleyen tırımız burada söz konusu değil. Ve depolarımız malzeme bekliyor. Bu kadar açık, bu kadar net."

Soylu, deprem bölgesinde özellikle yemek yapımında kullanılacak gıda malzemelerine ihtiyaç olduğunu belirterek, "Bu operasyon uzun dönemli bir operasyon. Sayın Cumhurbaşkanı'mız bir yılda konutların teslim edileceğini defalarca kamuoyuna deklare etti. Demek ki en az burada bir yıl boyunca aşın kaynaması lazım. Bir yıl boyunca buradaki insanlara mağduriyet yaşatmamamız lazım." dedi.

Kahramanmaraş'ta şu ana kadar 30 bin çadır kurulduğunu, her çadır kentte çocuk oyun grubu ve mescit kurulacağını aktaran Bakan Soylu, kent genelinde okullarda 48 bin, spor salonlarında da 11 bin 500 vatandaşın kaldığını, şu anda toplam 246 bin 888 kişinin barınması konusunda koordinasyon yürütüldüğünü söyledi.

Soylu, kent genelinde hastanelerin çalıştığını, beşer sahra hastanesi ve eczanesinin bulunduğunu belirterek, "Kahramanmaraş'ta solunum yolu enfeksiyonu ve bağırsak enfeksiyonuyla ilgili geçmiş dönemlere göre herhangi bir farklılık söz konusu değildir." bilgisini paylaştı.

"Tek güvenlik sorunu yağmacılık değil, yalancılıktır"

Deprem bölgesindeki güvenlik önlemlerine de değinen Bakan Soylu, şöyle konuştu: "Kahramanmaraş merkezli deprem afetini yönettiğimiz şu süreçte yaşadığımız tek güvenlik sorunu yağmacılık değil, yalancılıktır. Tekrar söylüyorum, yaşadığımız tek güvenlik sorunu yağmacılık değil, yalancılıktır. Allah hepimizi bundan muhafaza etsin. Buradaki arkadaşlarımız günlük 2 saat, 3 saat, 4 saat uyudukları zaman kendilerini dinlenmiş hissediyorlar çünkü hepimiz sorumluluğumuzu taşıyoruz. Belki bir dakika farkla Cenab-ı Allah nasip edecek ve bir çocuk, bir kadın, bir yaşlı, bir insan kurtulacak, bunun hepimiz farkındayız."

Soylu, dünyanın en büyük afetlerinden ve depremlerinden biriyle karşı karşıya kalındığını belirtti. "Güvenlik meselesinde şu anda bu bölgede takviye 80 binle birlikte ki şu anda bütün bölgeye 5 bin bekçi daha çektik ve gece bu 5 bin bekçi sürekli olarak dolaşacaklar." diyen Soylu, şu bilgileri verdi:

"Bütün 10 ilde, burada da dolaşacaklar ve güvenliği devam ettirecekler. Sadece şu rakamı vermek istiyorum. 31 Ocak'tan 5 Şubat'a yani deprem zamanına kadar Türkiye'de mal varlığına karşı meydana gelen 9 önemli suçta toplam sayı 744. Depremden bugüne kadar yine aynı gün periyodunda yani 6 Şubat'la 13 Şubat arası meydana gelen olay sayısı 511. Nereden bakarsanız bakın, yüzde 30, 35'lik bir azalma varken biz Kahramanmaraş'tayız, bir yağma görmedik. İnsanlar dükkanları, camları, belki depremden kırık olduğu için açık, kimse kimsenin yerine girmiyor ama Türkiye'de zihni yağmalanmış, yıllardan beri zihni birileri tarafından sürekli

yağmalanmış insanlar afetle karşı karşıya kalan aziz vatandaşlarımızı istismar etmek için ülkemizin bu acı ve zor gününü istismar etmek için elinden gelen her şeyi yapıyorlar. Onlar onu yapacaklar, biz bir taraftan onları yalanlayacağız ve doğrusunu anlatacağız ama yüzde 99 işimize bakacağız. Biz yüzde 99 şu anda işimize bakıyoruz. Onları da Allah'a havale ediyorum."

Kahramanmaraş'tan tahliyeler

Kahramanmaraş'tan başka illere gitmeyi kabul eden 29 bin kişiyi hava ve kara yolu ile bu illere gönderdiklerini dile getiren Soylu, "Kahramanmaraş'tan başka bir ile gitmek isteyen ve aracıyla gitmek isteyen de yakıt bedelini karşılıyor. O ile gidiyor, o ile vasıl olduğunda burada verdiğimiz ufak bir belgeyi oraya ulaştırıyor ve ertesi gün de parasını bize vermiş olduğu hesap numarasına çıkarıyoruz. Elimizde ne imkan varsa sonuna kadar kullanıyoruz ve kullanmaya devam edeceğiz. Yeter ki vatandaşımızın burada karşı karşıya kaldığı, milletimizin burada karşı karşıya kaldığı bu deprem travmasında ya burada kaldıysa hizmetlerimizle ya da buradan gittiye bir şekilde nefeslenmesini ve bu tramvayı atlatabilmesini sağlamak için bütün devletimizin birimleriyle ayaktayız." şeklinde konuştu.

Bakan Soylu, deprem bölgesinde çalışmaların kararlılıkla devam ettiğini vurgulayarak, dirençli olduklarını söyledi.

Buradaki ve Türkiye'deki bu depremde çalışan bütün arkadaşlarının sorumluluk sahibi olduklarını belirten Soylu, devamında şunları kaydetti: "Yorgunluğumuz olmayacak ve bizim yüzümüze bakan vatandaşlarımız umutsuzluk değil, bu meseleden hep beraber bir millet olarak nasıl çıkacağımızı, yarını görecekler. Bizim inancımız budur. Sorumluluk başkasında olsaydı onlardan da biz millet olarak aynı şeyi beklerdik. Biz sorumluluk sahiplerinden yani bu işi yönetme sahiplerinden bir vatandaş olarak ne bekliyorsak kendimiz de onu yerine getirmekle mükellefiz. Sosyal medya meselesinde de şunu söyleyeyim. Kim dezenformasyon yapıyorsa, devletin bütün kurumlarıyla bizatihi şahsım da dahil olmak üzere arkadaşlar bildirdiği andan itibaren kanuni ve olağanüstü halin getirdiği bütün unsurlar kullanılmak kaydıyla hukuk karşısına çıkarılmaktadır. Burada belki de bu ülkeye yapılabilecek en kötü yüklerden, en büyük kötülüklerden ve cinayetlerden bir tanesi bu dönem dezenformasyon ve yalanla bu milletin gündemini meşgul etmek ve insanımızın kafasını karıştırmak ve vatandaşımızı umutsuzlandırmaya yönelik bir anlayışı ortaya koyabilmektir."

Tüm sorumlu üç beş müteahhit mi yani?

Alaattin AKTAŞ

13 Şubat 2023 Pazartesi

✓ Böyle büyük bir felaketin tüm sorumluluğunu yine üç beş müteahhide yıkıp kurtulma peşindeyiz. Böyle yüzeysel bir karar, hiçbir şeyden ders alınmadığını gösterir.

✓ İmar afları ve bu aflarla beslenen beklenti işleri yoluna koyamamanın en büyük nedeni. Müteahhit yanlışlar zincirinde bir halka yalnızca. Yıkılan yapılarda imzası olan herkes ve bu imzaları meşrulaştıran siyasilerin sorumluluğu yok mu yani?

✓ İmar affını Anayasa hükmü olarak yasaklamaktan başka çare yok. Böyle bir af Meclis çoğunluğuna bırakılmamalı, yoksa biz bu aflardan kurtulamayız.

Ne kadar kolay değil mi; sanki birkaç bina yıkılmış gibi hemen o binaları yapan müteahhitleri yakala ve tutukla, tüm sorumluluğu onlara yıkmaya çalış ve büyük fotoğrafı gizle. Aklımız sıra yaptığımız, yapmaya çalıştığımız bu.

Kaldı ki yıkıldığı için can kaybına yol açan tüm binaların müteahhitlerini yakalasanız, yargılasanız ve mahkum etseniz bile sorun çözülmüş mü oluyor?

Sanırsınız ki müteahhit o binayı tek başına yapıyor. Kafasına göre, kimseden izin almadan... Planını çizen de o, inşaatı teknik anlamda yapan da... Ve yine sanırsınız ki inşaatı yapmak için kimseden, örneğin belediyelerden izin de almıyor. O yüzden de bina mı yıkıldı, bulabilirsen müteahhidi bul, cezalandır ve sorun hallolsun! Ne kadar da basit!

Yok böyle bir sistem! Ortada o kadar çok sorumlu var ki...

Müteahhit yalnızca bir halka

Bir bina inşa etmek için bir dizi işleme gerek var, bir dizi aşamadan geçiliyor. Müteahhit tüm bu halkaları birleştiren kişi ya da kuruluş.

Peki o halkaların parçalarında eksiklik, çarpıklık varsa... Onları görmezden mi geleceğiz?

Herhangi bir yerde örneğin üç katlı, beş katlı yapılaşma mümkünken niye olduğu tahmin edilebilecek **“tamamen duygusal”** gerekçelerle bu inşaat iznini özel bir kararla on kata, on beş kata çıkaran belediyelerin hiç mi sorumluluğu yok?

Ya da inşaat yapılması hiç mi hiç söz konusu olmaması veya belli bir katın üstüne çıkılmaması gereken zeminlerde devasa bloklar inşa edilmesine olanak verecek olumlu zemin etüdü hazırlayan mühendislerin sorumluluğu?

Peki inşaatın aşamalarını denetleyenlerin, inşaat bittikten sonra kullanım izni veren belediye yetkililerinin sorumluluğu ne olacak?

Sanki müteahhit her şeyi tek başına yapıyor ve böyle bir yıkımdan da tek başına o sorumlu!

İşimize geliyor

Körfez depremini bir müteahhide yıktık ve rahatladık!

Şimdi de öyle görünüyor ki birkaç müteahhitte bu işten sıyrılma peşindeyiz.

Ama artık yeter! Böylesine kolaycılığa kaçarak kendimizi kandırmayalım!

Müteahhitler tabii ki sorumlu; onların göz yumması, daha çok da baskısı olmasa ne zemin etütleri böyle çıkabilir, ne böylesine çürük inşaat yapılabilir, ne de özellikle belediyeler olmayacak yere, olmayacak kat izni verir. Belli ki müteahhit bu konuda devreye giriyor, **“ricacı”** oluyor, karşı taraf da bu **“ricayı”** kıramıyor. Her ricanın da bir karşılığı var elbet.

Dolayısıyla artık yapılması gereken zincirde gördüğümüz son halka olan üç beş müteahhidin üstüne gitmek olmamalı. Kaldı ki hedefe yalnızca müteahhitleri koysak bile sayı öyle üçle beşle sınırlı kalmamalı.

SİYASİLER SORUNU KÖKTEN ÇÖZDÜ!

İmar afları... Sonuncusu 2018’de çıkarıldı. Öyle ki, bu af seçim meydanlarında müjde olarak lanse edildi, yetmedi bir de reklam filmi çekildi, tiyatro sanatçılarımız bu “öldüren” müjdeyi güzel bir senaryo eşliğinde sundu:

- Amcalarım, ninelerim, kardeşlerim; devletten size müjde, imar barışı geldi!

Sordu vatandaş merakla:

- Nedir bu imar barışı?
- Devletten size uzatılan şefkat eli. Geçmişte kayıtsızca yapılan yapılar kayıt altına alınıyor, devlet vatandaşıyla helalleşiyor.

Nasıl da mutlu oldu bir hanımefendi:

- Ah ah, zamanında açıkta kalmadan bilip bilmeden iki göz yer yaptık ama hep ha yıkıldı, ha yıkılacak korkusuyla yaşadık. Bizimle helalleşiyorlar mı?
- Devlet vatandaşın sorununu çözmek için var. (Kökten çözdü, hayata ilişkin kaygılarını tümüyle yok etti!) Üstelik artık evinize elektrik, su, doğalgaz bağlanabilecek.
- Babam evimizin altını işyerine çevirmişti. O da bu barışa dahil mi?
- Onunla da barışılıyor, işyeri yasal hale geliyor. (Yani söyleyin babanıza, kolon varsa kesebilir!)
- Oğlum evlendiğinde kiraya bile çıkamıyordu, bahçede onlara da bir yer yaptık. Bu durum bizim için de geçerli mi?
- Üzme kendini, evlatların evlerinde gönül rahatlığıyla otursunlar.

Yani barıştık, sorun çözüldü; ama meğer kökten çözüm getirilmiş!

Bu arada Mecliste gündeme alınmayı bekleyen bir imar barışı yasa teklifi daha var. Bir küçük partinin teklifi. Herhalde bu felaketten sonra o teklifi geri çekerler.

Af vatandaşa tabii ki cazip gelir

Deprem, çatı akması gibi her yağmurda hatırlanacak bir sorun değil ki. Çok büyük bir felaket ama öyle üç beş yılda bir yaşanmıyor. Kimse de başına böyle bir felaket geleceğini düşünmüyor, düşünmek istemiyor.

O yüzden mevzuata uygun yapılmamış binasına af getirildi mi çok doğal olarak bunu memnuniyetle karşılıyor. Zaten tehlikenin çok farkında değil, farkında olsa bile bu tehlikeyi giderebilecek ekonomik güce sahip değil.

Milyonlarca konutun depreme dayanıklı olmadığı biliniyor. Biliniyor da bu sorunu çözmek “**Evini yıkacağız, yenisini yap**” demekle olmuyor. Kırık dökük evinin giderlerini bile karşılama gücüne sahip olmayan insanlardan yeni bir ev inşası için gereken parayı bulmalarını beklemek, aslında “Biz bu konuda bir şey yapmak istemiyor ve işi yokuşa sürüyoruz, yasak savıyoruz” demektir. Yapılan da budur!

VATANDAŞ SAĞLAM EVİ NASIL BİLECEK?

Hadi diyelim vatandaşın ekonomik gücü var; yeni konut alacak ya da eski konutunun kentsel dönüşüme girmesini kabul etti. Dönüşüm için kredi de aldı, bu krediyi ödeyebilecek gücü de bulunuyor. Buraya kadar tamam.

Peki alacağı o yeni konutun ya da dönüşümle inşa edilecek konutun depreme dayanıklı olduğunu nasıl bilecek? Eline tutuşturulan belgeler tamam da, o belgelere güvenebilecek mi? Son felaket gösterdi; daha üç beş yıl, bilemediniz on yıl önce yapılan ve sözüm ona depreme dayanıklı olan konutlar kağıt helva gibi dağılmadı mı? Elbette onlar da “**depreme dayanıklı**” inşa edilmişlerdi, bu konuda gereken belgeler belli ki bir şekilde alınmıştı.

Tüm değerleri yok edin, güvenilecek bir şey bırakmayın, sonra da vatandaşın oturduğu evi sorgulamasını, incelemesini ve sağlam olup olmadığını belirlemesini bekleyin! Vatandaş bunu kendi kendine yapamayacağına göre birilerine güvenmek durumunda. Ama güvenebileceği kimse kalmamış ki!

Bu demek değil ki vatandaşın hiç suçu, sorumluluğu yok!

Bizde yer açmak için kolon kesmek pek adettendir. Son imar barışında olduğu gibi konutların alt katının işyerine çevrilmesine izin verirsiniz, o işyerlerinde geniş alan yaratmak isteyenler de “**Ne olacak ki**” diyerek kesiverirler kolonları. Sonuç ortada!

AF YASAĞI ANAYASA’YA GİRMELİ

Bizde bu siyaset anlayışı olduğu, vatandaş da bu müjdelere prim verdiği sürece aflar bitmez; tabii ki imar afları da... Bu hükümet gider, başkası gelir ve yıllar sonra biz yine imar affını konuşuruz.

Veren razı, alan razı çünkü.

İlk başta “**kazan kazan**” durumu var.

O yüzden yapılması gereken özellikle imar affına ilişkin düzenlemeye gidilemeyeceği hükmünü Anayasa’ya eklemek. Başka türlü kurtulamayız. Vatandaş baskı oluşturur, siyasetçi oy kaygısıyla buna olanak tanır.

Sonuçta dün imar affı isteyenler bugün diri diri gömülür!

Çare, bu afları kesinlikle gündemden çıkarmaktan ve bu çerçevede oluşan suçları da öyle üç beş müteahhitle sınırlı kalmayacak şekilde tüm imza sahiplerini kapsayacak şekilde genişletmekten geçer.

Çok büyük bir zihniyet devrimine ihtiyacımız var.

Peki bu devrimi gerçekleştirecek irademiz var mı?

Böyle bir felaketten sonra bile deprem bölgesindeki bir büyükşehir belediye başkanının çıkıp “**Her şerde bir hayır vardır**” demesini duyunca o iradenin çok uzağında olduğumuzu anlıyoruz. Yazık!

Ankara deprem göçünü konuşuyor

Maruf BUZCUGİL

13 Şubat 2023 Pazartesi

Ülkemizin yaşadığı büyük felaket, bir hafta içinde yeni birçok önemli sorunu önümüze koydu. Deprem göçü, ciddi sorun olarak karşımıza çıktı. Felaket nedeniyle bölgede yaşayamaz hale gelen binlerce vatandaşımızın yaşadığı toprakları terk ederek batıya gitmesi bekleniyor.

Ankara’da devlet yönetiminde bu göç hareketinin Anadolu’daki deprem riski olmayan birkaç ilde karşılanması tartışılıyor. Göç eden vatandaşların Ankara, İstanbul ve İzmir gibi zaten yoğun göç almış iller yerine belirlenecek illerde toplanması düşünülüyor.

Depremden zarar görmüş kişilere bu illerde esenlik sağlanması, bundan sonraki yaşamlarını bu illerde sürdürmeleri tartışılıyor. OHAL ile ilgili yayınlanan ilk Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile birçok kişinin kafasındaki seçime yönelik soru işareti giderildi. Kararname ile yargı alanına yönelik getirilen erteleme ve kısıtlamalara, TBMM ve Cumhurbaşkanı seçimlerinin tabi olmadığı hükmü yer aldı.

Resmi olarak karar alınmayan ancak Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın 14 Mayıs tarihinde yapılacağını duyurduğu seçimlerde ibre yeniden 18 Haziran’a dönmüş görünüyor. AK Parti kulislerinde de seçimlerin normal zamanı olan 18 Haziran tarihi konuşulmaya başlandı.

Seçimlerin 18 Haziran’dan sonraki bir tarihe ertelenmesi ise ancak ‘savaş hali’ durumunda mümkün olabiliyor. Anayasa’nın 78’nci maddesinde seçimlerin ertelenmesi “Savaş sebebiyle yeni seçimlerin yapılmasına imkân görülmezse, Türkiye Büyük Millet Meclisi, seçimlerin bir yıl geriye bırakılmasına karar verebilir” şeklinde düzenleniyor.

Kabine toplantısı

Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın geçen hafta depremde zarar gören illerdeki ziyaretlerinde duyurduğu birçok yeni karar ve düzenleme bugün kabine toplantısında son halini alabilir.

Abdulkadir SELVİ

AFAD'ın merkezinde çalışmaları izledim

Ne zaman bir afet yaşansa, sel gelse, deprem olsa ilk olarak gözler AFAD'a çevriliyor. Adı üstünde Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı. Asrın depreminde de yine AFAD gündemdeydi. Depremle ilgili koordinasyonun yapıldığı AFAD'ın merkezini ziyaret edip bir süreliğine de olsa çalışmaları gözledim. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'la konuştum, gündemdeki soruları sordum.

Önce AFAD merkezine ilişkin gözlemlerimi paylaşmak istiyorum.

Havası biraz uzay merkezini andırıyor. Oval bir salon. Büyük büyük ekranlar var. Oradan afet bölgesindeki görüntüler izleniyor. Sol köşede, İHA'ların deprem bölgesinden düzenli olarak aktardığı görüntülerin yer aldığı devasa ekranlar var. Maraş'tan, Hatay'dan, Adıyaman'dan İHA görüntüleri vardı ekranda.

FOTOĞRAFLAR: SELAHATTİN SÖNMEZ

EKRANLARDAN ANLIK TAKİP

Sağ tarafta ise bir ekranda deprem bölgesindeki Hava Durumu yansıtılıyordu. Havaalanlarının üstü ise uçaklar, helikopterler, İHA'ların hareketliliği nedeniyle kırmızı karıncalar gibiydi. Bir ekran vardı ki AFAD merkezi ilk açıldığı zaman da dikkatimi çekmişti. Anlık deprem verilerini yer alıyor. Ekrandaki artçı sarsıntıları izledim, bölgenin altı kaynıyor. Depremle ilgili genel müdürlükte ise bunun gibi çok sayıda ekrandan izleniyor yer hareketliliği.

18 AYRI BİRİM ÇALIŞIYOR

Salon ortasında ise başını kaldırıp size bakmayacak kadar yoğun insanların çalıştığı masalar var. Başta Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay yer alıyor. Diğer bakanlar da Ankara'da olduğu zaman AFAD merkezindeki koordinasyonun içinde yer alıyorlar. Ayrıca her bakanlıktan bir bakan yardımcısı var. Önlerinde ekran, ellerinde telefon, sürekli iletişim halindeler. AFAD'ın deprem, acil kurtarma gibi birimleri zaten çalışıyor. Ayrıca bakanlıklar ve ilgili kuruluşlardan 18 ayrı birimin temsilcileri de AFAD merkezindeki çalışmanın içinde. Bu birimin küçük bir ölçeği 10 ilde oluşturulmuş vaziyette.

DEPREM ANINDA NE YAPTILAR?

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay ise bu koordinasyonun tepesindeki isim. Sahayla, ilgili bakanlıklarla koordinasyonu sağlıyor. Fuat Oktay'la söyleşiye deprem anından itibaren ne yaptıklarını sorarak başladım. Çünkü deprem olduğunda devlet ne yapar, Cumhurbaşkanı'na, bakanlara nasıl Haber verilir gibi soruların yanıtını merak ediyordum.

Fuat Oktay o anı ve o mekanizmayı anlattı.

“04.17’de bize deprem olduğuna dair bilgi geldi. Anında. Deprem dairesi yaptığı çalışma ile hemen depremi çözer. Belirli bir ölçekten büyükse onun ses tonu da farklıdır. Listedeki herkese otomatik olarak o bilgi gider” dedi.

Fuat Oktay’ın açıklamasından devletin afet anında acilen bilgi verilecekler listesi olduğunu öğrendim. Ayrıca afetin büyüklüğüne göre ses tonu farklı olan bir uyarı geliyormuş.

CUMHURBAŞKANIMIZIN HABERİ VARDI

Tekrar Fuat Oktay’ın o ana ilişkin anlattıklarına dönüyoruz.“Bana bilgi, telefonda 04.18’de ya da 19’da, yani bir iki dakika içinde geldi. 04.20 ya da 21’de Cumhurbaşkanımızı aradığımda, ‘Evet haberim var’ dedi. Cumhurbaşkanımız da ayaktaydı. Hemen bir değerlendirme yaptık. ‘Ben AFAD merkezine geçiyorum’ dedim. İçişleri Bakanımız Süleyman Bey aynı zamanda Cumhurbaşkanımızla görüşmüşler. Bu arada Süleyman Bey’le de görüştük. Sayın Cumhurbaşkanımızla görüşmeden önce konuşmuştuk. AFAD’dan sorumlu bakan olduğu için. Aramızda AFAD’da buluşalım diye kararlaştırdık. Bu dediklerimizin hepsi, herhalde 15 dakikada gerçekleşti. Hemen AFAD’a geldik. Zaten AFAD’ın ekibi çalışıyordu.”

AFAD MERKEZİNDE YAŞANANLAR

Bu arada sürekli olarak Cumhurbaşkanı Erdoğan’la temas halindelermiş. Kabine bir anlamda AFAD’da toplanmış, ilk değerlendirmeyi orada yapmışlar. Fuat Bey, anlatmaya devam ediyor. “Bakanlarımız hızla AFAD’a gelmeye başlamıştı. Hemen aramızda görev dağılımı yaptık. Şu ilde bu bakan, bu ilde şu bakan diye bakanların illere dağılımını yaptık. Biz de burada kaldık. ‘Eşzamanlı olarak uçaklar hazırlansın, havadan geçeceğiz’ dedik.”

TİPİ VE FIRTINA İLE MÜCADELE

Deprem gecesi en çok zorlayan şey ise hava şartları olmuş. Fuat Oktay o geceyi anlatmaya devam ediyor.“Bizi en çok zorlayan hava şartları oldu. Konya geçişinde Kayseri bağlantısındaki tipi, afet bölgesine giden ana güzergâhlarda lojistiği aksattı. Yolları açıyoruz, geri gidene kadar yol yeniden kapanıyor. O kadar şiddetli bir tipi var... Kar yağışından ziyade tipi Konya ve Kayseri güzergâhında sıkıntı yaşattı. İkincisi ise Nur Dağı civarında. Bir yolda hasar vardı, bir de tünel tarafında bir hasar vardı. İlk etapta ulaşım çok sıkıntılıydı. Hızla ulaşım odaklandık. Alternatif yollar

belirlemeye başladık. Hava şartlarından dolayı ilk saatlerde helikopterler kullanılamadı.”

HATAY HAVALİMANI

Hatay’a gidince afet anında havaalanının ne kadar önemli olduğunu bir kez daha anladım. Hatay’dan 6 saatte çıkabildik. İlk andan itibaren onun yokluğu hissedilmiş. Fuat Oktay, “Hatay Havalimanı’nın hasar görmesi, Hatay’a erişimde etkili oldu. Hemen Antep, Adana ve Adıyaman havaalanlarına odaklandık. Bir yandan daha fazla ekip götürmek zorundasınız. Ama yoldaki hasar ve hava şartlarının ağır olması nedeniyle sıkıntı devam etti. Sonraki gece hava şartları rahatladi. Soğuktu ama en azından helikopter uçuşuna elverişliydi. Ondan sonra biz intikal konusunda daha rahatladık” dedi.

TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ DEVREDE

Tabii tam da bu aşamada Türk Silahlı Kuvvetleri devreye girdi. Valilere “TSK dahil ne imkân varsa devreye sokun” diye talimat verilmiş. Oktay, “Silahlı Kuvvetler’in gerek Kara, gerek Hava, gerek Deniz Kuvvetleri Komutanlığı’nın, Jandarma Genel Komutanlığı’nın, özel kuvvetlerin, tüm kurumların imkânlarını, Sağlık Bakanlığı’nın, Emniyet’in, Jandarma’nın neyi varsa sahaya sürdük. Uçaklarımız 36 bin sorti yaptı, 76 helikopter sahada. Her şeyi seferber ettik” diye anlattı.

ARAMA KURTARMADA YETERSİZ KALINDI MI?

- Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, arama kurtarma ekiplerinin faaliyetlerini anlık takip ediyor. “Şu anda sahada yeterince arama kurtarma ekibi var” dedi.

Arama kurtarmada yetersiz kalındı mı? Bu soru onları üzüyor.

Fuat Oktay, “Bu büyüklükteki bir depremde tabii ki eksiklikler var olacak. Tabii ki sıkıntılar var. Her afette bunlar yaşanıyor ama bu devletin anında sahaya inmediği anlamına asla gelmez” diyor.

DEVLET AYAKTAYDI

Marmara depremine, “Devlet nerede?” sorusu damgasını vurmuştu. Birileri bu algıyı oluşturmanın peşinde. Fuat Oktay ona tepkili.

“Biz Cumhurbaşkanımızla ilk 4 dakika içinde konuştuk. İlk andan itibaren devlet ayaktaydı. İlk dakikalarda Cumhurbaşkanımızın ekibiyle, bakanlarıyla konuştuğu, hemen talimatlarını verdiği ve bizim AFAD koordinasyon merkezine geldiğimiz, bakan arkadaşlarımızla değerlendirmeyi yaptığımız, görevlendirmeleri yaptığımız ve sahaya fiilen harekete geçirdiğimiz bir süreç. ‘Yeterli olmadı’ denilebilir. Yani ‘Kaynaklar niye yetersizdi?’ diye sorulabilir. Ama ‘Devlet orada değildi’ demek gerçekten çok acımasız bir eleştiri olur” diye konuştu.

ERDOĞAN SAHADA

Afet anından beri Cumhurbaşkanı Erdoğan sürekli sahada. Bu neyi sağlıyor? Fuat Oktay, “Cumhurbaşkanımızın sürekli sahada olmasının arkasındaki ana sebeplerden birisi budur. Afetin sadece takibiyle değil, doğrudan yönetimiyle ilgilenip, sahaya gidip hem vatandaşıyla birlikte olmak, hem afetzedelerle birlikte olmak ama aynı zamanda da yapılan işleri teftiş etmektir. Zaten her gün durum budur diye kendisine rapor ediyoruz. Kendisinin de döndüğünde sahada gördüklerim budur, şunlar şunlar yapılsın diye talimatları oluyor. Dolayısıyla çok aktif bir afet yönetim süreci işlemiştir.”

MALİ BOYUTUNU DÜŞÜNÜYORUZ

- Yurtdışından gelecek mali yardımlar var. Yurtiçinde kampanyalar düzenleniyor. Bunlar depremin yaralarını sarmada önemli bir katkı sağlayacak mı? Fuat Oktay, “Depremin maliyeti çok yüksek olacak. Yani şu anda ilk etapta arama kurtarma ve barınma, beslenme ve benzeri ihtiyaçlar. Şu an olayın mali boyutunu hiç düşünmüyoruz. Önceliğimiz can kurtarma. Arama kurtarma faaliyetleri bittiğinde enkazların kaldırılması, şehrin temizlenmesi, normalleşmesi anlamında son derece önemli. Sayın Cumhurbaşkanımız da kalıcı konutların yapılmasında maliyet çok yükselecek dedi. Bir yıla kadar hepsini yapıp geri teslim etmek için çalışmalar çok hızlı başlayacak” dedi.

Yıkılacak binaların tespiti de çok önemli. Oktay, bu konuda çalışmalara başlandığını anlattı: “Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın 900 civarında hasar tespit ekibi şu anda sahada çalışıyor. Tüm binalara girilecek. Birkaç haftaya biter.” TSK devreye

GEÇ Mİ SOKULDU?

- Bir iddia da TSK'nın daha erken devreye sokulmadığı yönünde. Fuat Oktay söze, “Çok yanlış bir algı oluşturmaya çalışıyorlar” diye başladı. “Halbuki Jandarma’sı, Emniyet’i, silahlı kuvvetleri ilk andan itibaren zaten devredeydi. Görünür olup olmamasından ziyade tamamı devredeydi. Valilere doğrudan talimat verildi. Neye ihtiyacınız varsa Silahlı Kuvvetler’den, emniyetten, jandarmadan istediğiniz kadar destek alabilirsiniz, dedik. Özellikle muhalefetin oluşturmaya çalıştığı işte ‘Silahlı Kuvvetler orada değildi’ tartışması çok anlamsız” dedi.

‘BİR ÇADIR BİLE HAZIRLAMADINIZ MI?’

- Bölgede şimdi en önemli sorun barınma. Çadıra ihtiyaç büyük. Muhalefetin sözcüsü gibi oldum. Fuat Oktay’a, muhalefetin, “Şimdiye kadar bir çadır bile hazırlamadınız mı?” eleştirilerini hatırlattım.

“Olur mu? İlk etapta 130 bin çadır hemen sevk edilmişti. Bunlar AFAD’ın lojistik merkezlerinden hemen yola çıktılar. Bu sayı şimdi 200 bine yaklaştı. Yurtiçi ve yurtdışından temin edeceklerimizle çadır sayısı 1.5 milyona yakın olacak” dedi.

İbrahim Kahveci

Asrın ihmali!

Hani şu reklam vardı ya; Hasan Kaçan “Amcalarım, kardeşlerim, teyzelerim, devletten size müjde ‘imar barışı geldi’... Devletten vatandaşa uzatılan şefkat eli...”

İşte o şefkat elini oy almak için gördük ama depremin 1. ve 2. günü görebildik mi? Hatta 3. günü bile.

Afet sürecini 3 aşamaya ayırabiliriz.

1-Afet öncesi afete hazırlık, afetin yıkımını azaltıcı önlemler

2-Afet anında yapılanlar

3-Afet sonrası yapılacaklar

İşte burada 1. aşamaya baktığımızda afet öncesi hazırlık toplumsal rüşvete benzer ‘İmar Barışı’ gibi uygulamaları karşımıza çıkıyor. İmar Barışı ile toplanan 26 milyar lira bütçe açığını **azalttı ama ‘ölümleri’ artırdı.**

Hatta 2019 yılında Merkez Bankası’nın olağanüstü durumlarda kullanılmak için sakladığı **‘yedek akçeleri’ de bütçeye aktardık.**

Deprem vergisini ne yaptığımızı hiç saymıyorum bile.

Deprem öncesi süreci herkes biliyor... Lafla yürütmeye çalıştığımız peynir gemisinin nasıl yürümediğini de herkes gördü.

Ama asıl dikkat çekmem gereken nokta şimdi... Yani depremin 1. ve 2. günü ne yaptığımız veya yapmadıklarımız.

Adıyaman’da bir depremzede diyor ya “Devlet bana iki gün lazım. **Felakette ilk günde benim yanımda bulunması gerekirdi.**”

Depremin ilk iki günü ne yapıldığını Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay’ın dilinden verelim:

Asrın felaketi üzerinden **6 saat geçmiş (saat 09,55)**... Fuat Oktay konuşuyor: “284

13.02.2023

vefat, 1.710 yıkılan bina sayısı. Bölgede (10 ilin ve ilçelerinin tamamı) 1.150 AFAD ekibi, 280 jandarma, 117 polis, 200 silahlı kuvvetler (doğal afet taburu) ve 1.039 gönüllü olmak üzere toplamda 2.786 arama-kurtarma ekibi bulunuyor”

Bakın aynı dakikalarda İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu açıklama yapıyor ve 311 personelin hemen bölgeye yollandığını ve devamının da yollanacağını açıklıyor.

Ve aynı günün akşamı; **6 şubat saat 18,30..** Depremi üzerinden 14 saat geçmiş ve ikinci deprem de yaşanmış: Fuat Oktay ne diyor: “1.541 can kaybı, 3.471 yıkılan bina... Ama bölgedeki kurtarma ekibi sayısı 9.698 kişi...”

Deprem üzerinden tam 14 saat geçmiş olmasına rağmen bölgedeki AFAD ve diğer kamu görevleri ile beraber dışarıdan gelen gönüllüler ve yabancılar dahil, toplam arama kurtarma ekibi sayısı: 9 bin 698 kişi... Fuat Oktay konuşmalarında öyle bilgi veriyor ki, mesela 14 trafo dışında sorun yok, kontrollü elektrik veriliyor. Bölgede aşevleri kuruldu, afet bölgesinde vatandaşlar ekmeklerini fırınlardan bedava bile alabilirler.

Büyütmeyin!

Fuat Oktay 7 Şubat’ın ilk saatleri (saat 00;34). “Can kaybı 2.379, yıkılan bina 4.758...”

Ve kurtarma ekibi sayısı... 11 bin 022 kişi (yabancı kurtarma ekipleri dahil).

Deprem üzerinden 20 saat geçiyor ve kurtarma ekibi sayısı 11 bin 022 kişi.

Bölgede vinç sorunu olduğunu anlıyoruz ve bölgeye ek vinç yollamak istiyoruz. Fuat Oktay bunu da açıklıyor: “Araçlarla özellikle vinçlerle ilgili bazı sorunlar olduğu söylenildi, onlar için de bazı çalışmalar yaptık. Sahada mevcut olan vinçlere ilave olarak Ankara ve Bursa’dan 6 vinç, Mardin’den 1 vinç, Kayseri’den 1 vinç ve yine Kayseri’den kiralanan 10 vinç yola çıkmış durumda” diyor.

Koca devlet asrın felaketine depremin üzerinden 20 saat geçiyor ve bölgeye 18 vinç yola çıkartıyor...

Deprem üzerinden 32 saat geçmiş ve Fuat Oktay **7 Şubat günü saat 11,35’**de bir kez daha bilgi veriyor: “3.419 can kaybı ve 5.775 yıkılan binamız var. Bölgede arama kurtarma personel sayımız ise 12 bin 181 kişi...”

13.02.2023

Bu rakamın ne demek olduğunu şu sayı ile karşılaştırın: Yabancı ülkelerden gelen arama kurtarma ekibi 3.294 kişi... **Evet, bölgede toplam 12 bin 181 arama kurtarma ekibi var ve yabancı kurtarma ekibi sayısı da 3.294 kişi...**

İşi ne kadar ciddiye aldığımızı ve hızlı hareket ettiğimizi gösteren bir rakam.

Depremlerde ilk 1. ve 2. gün çok ama çok önemlidir. Hele de havaların soğuk olduğu bir dönemde...

2017 Başkanlık Referandumu ile ‘hızlı karar alacağı’ söylenen BAŞKANLIK YÖNETİMİ 32 saatte yabancılar dahil 10 ili kapsayan asrın afeti bölgesine 12 bin 181 arama kurtarma yollayabilmiş. (Pardon bunlarında büyük kısmı gönüllü ve yabancı)

Burada tekrar soralım:

1- Asker neden arama kurtarmada ilk 2 gün geniş kapsamlı kullanılmadı?

2- Doğal kurtarıcı kabul edilen 200 binin üzerindeki madenciler neden ve hızla bölgeye sevk edilmedi.

Daha 2. gün bölgedeki madenci arama-kurtarma ekibi sayısı sadece 275 kişiydi.

Oysa CHP Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz deprem sabahı Ankara AFAD cevap vermeyince Zonguldak AFAD üzerinden felaketin üzerinden 5 saat geçerken en az 2 bin madenciyi bölgeye sevk edebilmek için tüm çabasını göstermişti.

Kim neden engelledi? Neden ilk gün 20 bin madenciyi bölgeye sevk etme imkanı varken bu imkanlar kullanılmadı?

Vs vs vs...

Bunlar çok konuşulacak. Siyaset yapmayalım ama ülkeyi de yönetelim. Görülmüştür ki;

-Türkiye deprem öncesi YÖNETİLEMEDİ

-Türkiye deprem günlerinde de YÖNETİLEMEDİ

Ve bu yönetemeyenler diyorlar ki, “20 yıllık iktidardan sonra bize deprem için 1 yıl daha verin”

13.02.2023

Asrın ihmalini yapanların 1 yılda ne yapacaklarını merak ediyorsanız hatırlayın: 2018 seçimlerine “Siz bu kardeşinize yetkiyi verin, dolar faiz ne olur görürsünüz” demişlerdi... Yetki zaten onlardaydı ama bir daha seçildiklerinde 4,60 olan dolar 7,20 oldu.

Şimdi de 20 yıldır yetki onlarda ama 1 yıl daha yetki verin diyorlar. İyi ama bu yetkiyi isteyenler depremin 1. ve 2. günü ne yapmışlar? Bu ihmallerden dolayı belki de ölmemesi gereken kaç kişi öldü?

Bunun hesabını verebilecek miyiz?

13 Şubat 2023, Pazartesi

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Güçlenerek çıkacağız

Asrın felaketinin yaraları hızla sarılıyor. Dünyada görülmemiş büyüklükte bir afet çalışması yürütülüyor. **Sosyal medyadaki organize kötülüğün yalanlarına bakmayın siz. Millet olarak tek yumruk olduk ayağa kalkıyoruz.**

1 yıl sonra bu acı günler tamamen bitecek ama yüreğimizde bir sızı hep kalacak. Erzincan depremi gibi Kahramanmaraş depremi de hiç unutulmayacak bir acı olarak içimizde kalacak. Dışişleri Bakanlığı'na bu felaket günlerinde büyük görev düşüyordu. 80 ülke, Türkiye'de yardım faaliyetinde bulunuyor. Bunların içinde son dönemde aramızın hiç de iyi olmadığı ülkeler var. Komşumuz Yunanistan mesela...

Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu, Yunan Dışişleri Bakanı Dendias ile Hatay'da biraraya geldi. Yunan Bakan'ın "Yunanistan olarak hem ikili düzeyde hem AB düzeyinde zor günlerin aşılması için elimizden gelen bütün çabayı göstermeye devam edeceğiz." demesi son derece anlamlıydı. Umarım bu güzel görüntüler Türkiye-Yunanistan ilişkilerinde yeni bir dönemin başlangıcı olur.

Mesela Vietnam ekibinin tarihinde ilk kez yurtdışında bir arama kurtarma operasyonuna katıldığı açıklandı. Çin'in ikinci arama kurtarma ekibi de Türkiye'ye ulaştı.

İsrail ekibinin heyecanı görülmeye değerdi. 19 kişinin canını kurtaran İsrail arama kurtarma ekibi Cuma akşamı toplu olarak "Şabat Duası" yapması anlamlı görüntüler arasında yerini aldı.

80 ülkenin arama kurtarma ekibinin gösterdiği fedakarlığı anlatmaya kalsak günler sürer. Bir de ABD'nin bölgeye gönderdiği uçak gemisinin hiç hoş karşılanmadığının altını çizmek istiyorum.

Arama kurtarma devam ediyor. Dün de birçok insan göçük altından çıkarıldı. Bu hafta sonuna kadar hala umut var. AFAD, Kızılay, UMKE, belediyeler, STK'lar, gönüllüler tek yürek olmuş durup dinlenmeden çalışıyor. **Dindar, seküler, Kemalist, solcu, ülkücü ayrımı yok orada. Sosyal medyadaki trollerin kavgası sahadaki 200 bin**

kişinin umrunda bile değil. Ben bu ülke insanından umudumu hiç kaybetmedim. Bu çöküntüden güçlenerek çıkacağız.

Hepsini gönülden kurtuluyorum. Allah yardımcımız olsun...

İHTİYACI OLMAYAN EYT'Lİ BİR YIL BOYUNCA BAŞVURU YAPMASIN

Depremi ilk saatlerinden itibaren sosyal medyada "Emeklilikte Yaşa Takılanlar (EYT) düzenlemesi ne olacak tartışması" yapılmasını şaşkınlıkla izliyorum. İnsanlar göçük altından çıkarılmaya çalışılırken böyle bir tartışma başlatılması çok yanlış. EYT düzenlemesinin akıbetine gelince. AK Parti Grup Başkanvekili Mustafa Elitaş, EYT düzenlemesinin 21 Şubat'ta meclis gündemine geleceğini söyledi. Anlaşılan Hükümet, EYT düzenlemesinden geri adım atmayacak. Bir yıl içerisinde 10 ilimizi ayağa kaldıracağına söz veren iktidar, EYT'lileri de mağdur etmeyecek. EYT'li vatandaşların bir çoğunun bu maaşa ihtiyacı olduğu biliyorum. Hatta içlerinde binlerce deprem mağduru da vardır. Onlara hiçbir sözüm yok. 24 yıldır bugünü bekliyorlar ve hepsinin de hakkı. Ancak bu maaşa ihtiyacı olmayan mutlaka binlerce insan vardır. Onların böyle bir dönemde bu maaşı almayı içine sindiremediklerini sosyal medyadan okuyorum.

EYT düzenlemesi beklenildiği şekliyle yürürlüğe girerse benim EYT mağdurlarına bir teklifim olacak. **Eğer bu maaşa şu an için ihtiyacınız yoksa, bir yıl boyunca emeklilik başvurusu yapmayın. Bu fedakarlığınızı da sosyal medyadan paylaşın.** Diğer insanlara da örnek olsun. Böyle bir dönemde ülkeniz için, yeniden sıcak yuvalarına kavuşmak isteyen depremzedeler için önemli bir fedakarlık yapmış olacaksınız.

Bu kampanyayı başlatmak ise, yıllardır bu düzenlemenin çıkması için büyük mücadele veren EYT mağdurları derneklerine yakışır diye düşünüyorum. Mücadelenizi, ülkeniz için bu anlamlı teklif ile taçlandırın.